

Kramérusovy
Chf. král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1793.

Čís. 36.

Úterý 7. Sobotu

dne 7. Září.

Pátý roční běh.

S nejvyššího císařského a císařského Povolením.

Francouzská perwnost Besnoa od Koburské armády pod správau polního Zbroj- mistra Hraběte Klerse tak obkličena gest, že Francouzové odtrud wjce žádného průchodu nemagj. Dne 19. srpna blíž Kyssu bylo náramné potýkání, kteréž za mnoho hodin trwalo. O tomto přiběhu pozdněgší zpráwy takto prawj: Vorycký Wýwoda, gažž známo, s swým plukem Angličanů a Hanoweranů obrátil se k Dynkyrchu, aby tato perwnost wybogowal. Když swau cestau k Turfenu ráhl, dědičný Princ z Oranien s Hollandským zástupem až k Menyanu wtrhl, a tudy Anglického lidu před nepřátelskými autoky chránil. W též díl branného lidu z Kyssu, též w něm mnozí

Francouzové w okolních místech srazowse se dohromady, na Hollendry wypadli, po krwawém potýkání ge rozpláskli, y z děl, též mnoho wozů s prachem wybogowali. Brzo potom sylněgší pluk Anglické gizdy y pěchoty přispěl Hollendrum na pomoc, zabíhal Francouze, a krom těch pěti děl Hollendrum odgaly, gessně giná tři děla wybogowal. Francouzové okolo 300 dílem pobitých a dílem poraněných mužů počítati mohli, a mimo to Angličané 80 gich zagali; naproti tomu ztráta Hollendru a Angličanů na 400 mužů se počítá.

Podlé giné spráwy, perwnost Besnoa gíž k wzdání se požádána byla, a porowadž Francouzové toho odepřeli, náš hrad dělali zálopy, a také dne 21.

Srpna

srpna ponejprw do nj stříletí počali. Druhý díl Koburské armády hnul se k Mobezi, a též tuto pevnost oblehne. Mezi tím potřebí jest věděti, že Francouzové před Mobezi zassancované ležení mají, z kteréhož se prve cystíši vytísnauti museli. Kníže Hohenlohe nyní se postavil w tak pohodlném místě, že Francouzové nijádné, ani Mobezi ani pevnosti Besnoa na pomoc přispěti nemohau. Vorycký Wýwoda rovnau nohan táhne k Dinkyrchu, a mužemli některým správám věriti, již dne 21 srpna nedaľeťo té pevnosti stál, kdežto se k němu 1,200 Šotlendrů přirazý, kteříž nedáwno v Ostende zlodj wyšpauřili. — Slawnj byt Prince z Koburku na den 19 z Serynu do Bermesrenu blízko Besnoa přeložen byl.

Rustýn dne 15 srpna ponejprw před hrdelnj práwo powolan byl; Prezsydent tážal se ho: Gať se gmenujete? Odp. Adam Filip Rustýn. Gať starý jste? Odp. 52 let. W gaťem jste auřadě? Odp. Esem měšťan a neywyšší Generál při armádě, kteráž w půlnoční straně stojí. Po těchto otázkách Prezsydent přistěgší obličej na sobě okázal, a k němu takto mluwil: Adame Filipe Rustýne, jste obwiněn, že ste svého auradu gakožto Generál zle vžíwal, a nad národem zradil, poněwadž ste nasším nepřátelum města Mohuě, Bouda a Walencyi, též spohodné obce přistěgšijky, sáľoby, zbrognice a t. d. do rukau dal, což wšse práwum přimo na odpor jest. Potom Prezsydent pral se ho na rozličné věci, kteréž se na jeho prowinění potahují, a Rustýn

s neohrozenau myslí na wšseľo hbitě odpowídal. Pať geg zase do hrdelnjho žaláře odwedli. Jakubinové stále na to naléhají, aby hlawnu ztratil, a také již Generála Sussarta obžalowali.

Dne 18 byli před hrdelnjm práwem slyšáni swědkové proti Rustýnowi, měšťan Lawo, někdejší spisowatel nowin w Strasburce, Zimmermann, Bloer a Blannye. Prwnj přednesti sať wěťakowě věci, kterýchž sám newiděl, nybřž gen o nich slyšel; druhý brebral polowic francouzšty a polowic německy za celé 3 hodiny, až to posluhače omrzelo; a tau dlahau řeč nemjnil nic giněho, než že má lepšší plán k wedení wálky než Rustýn; třetj, gehož Rustýn za spechýře potřebowal, nic k té věci nemluwil, w čemžby Rustýn mohl přes swědčen býti, než toľiko prawil, že 1 million a dwaťrát sto tisíc liwer potřebowal, a tudýť že Altanheym Francouzům zýřtati mohl. Čtwrtý cožkoli mluwil, wšce Rustýnowi k dobrěmu než k zlěmu směřowalo, a tento byl sobě tak přistomen, že žádný o jeho newinnosti nepochybuje. Když bude ortel wyřknut, teprw wstojme, takeli tito swědkové Rustýnowi w čem polehčili.

3 Durlachu 22 srpna. Gaťž známo, sgednocená armáda dne 20 toho Francouze z Tokrymu, Werthu a giných míst wyhnala; wšak předewčjem w noci zase se shromáždili, přiwzali k sobě asy 4,000 mužů z Wajsenburku, a gdance tagně s mnohými děly, rozličnými cestami, strž křowj, přes audoli a wrchy, wčera zase se postavili w hluboké cestě asy čtwrt hodiny od Werthu, aby

aby na sgednocenau armádu vyrazyti mohli; což se také skutečně stalo, a Francouzové přitekli na násse s takovým násylím, že nássi s počátku vstoupiti musyli, y také negakau zrátu trpěli. Pak přišli na pomoc nássi zástupové, a Francouzští vystěhowancy nepřátelům na záda připadli. A tu se stihla krvavá šarvátka, a Francouzové na všech stranách causati musyli, ginakby všickni mečem byli zablázeni. Mnogo set bylo lidí zbito, když vřikali, tak že na bogišti všeccko mrtvými rěly přikryto gest. Nyni Francouzové tak prazwený wčelnj les docela opustili, a gsaut všickni za swými šlancy v Lauterburku a Waysenburku, cysarští pak přímo gim na očíh stogj. Dnes aneb zeytra zase divné wěcy wšlyšime, nebo cysarští chřegj Lauterburk a Waysenburk wybogowati, tak aby od té chwile Landawští žádného wíce průchodu do Francouz neměli, a spolu také Francouzská armáda v Reynu nebude moci wíce bogowati. Westere cysarští wogsto, gestto potud stálo před Reynem, dnes w noci přěšlo tauž řeku, a po tu chwili přecházj, a Francouzové mu w tom neymenšim nepřekazyli.

Z Karlsruhe 23 srpna. Dnes od rána od 7mi hodin zase šlyšime w té straně v Waysenburku náramnau střelbu, a gakž z hřmotu poznati můžeme, ta střelba gest z samých 12ti a 18tišibernich kusů. Nepochybne dnes sgednocene wogsto na Francouzské šlance wyrazilo, a zeytra neb pozeytij zase důlezitě zpráwy wšlyšime.

Z Homburku 20 srpna. Brunšwický Wýwoda vmjnil sobě dne 17 toho na

nepřátely, genž stáli v Felsenbrunu, wyrazyti, a protož dědičnému Princowi z Hohenlohe poručil, aby měl na pozoru Francouze v Hornbachu, a nedopauštěl, aby druhými v Felsenbrunu na pomoc přišli. Princ tedy dne 16 w noci w 11 hodin wydal se na cestu, a dne 17 ráno we 3 hodiny k Ewaybryku přitáhl, kdež na wessch za twrzj Hornbachem 6 patalionů zenechal. Na to táhl střz Ewaybryk s neyweššj částkau gízdy, s 4mi pataliony a patryj, genž se wšsudy wozyti může; hned Francouzské přednj strážě z Irheymu a Rymšwaileru zahnal, a gel nepřátelstě ležení prohljdnanti. Když se mu wšeccko tak šťastně swedlo, zase zpátkem k Homburku táhl. Mězy tím Major Köhler zahnal nepřátely z Birkachu, Laneskyrchu a Bliskastlu, tak že ani po nich rány nedal. W tom Brunšwický Wýwoda wyrazil na Francouzské ležení w Felsenbrunu, a nepřátely odtud bezmšeho odporu zahnal. Že wšak widěl, že mu to místo prospěšné není, zase nazpátek causl. Po 2 dnech opět přitáhli Francouzové, asy 7,000 mužů sylni, a to ležení osadili. Tedy Brunšwický Wýwoda znorn wypadl na ně, porazyl ge na hlavu, wzal gim 6 děl a haubicy, a weliký počet lidu zagel. Tento poslednj přiběh w obšširněgšj zprávě od Wýwody w známost wwezen bude.

Zlejení Vornčého Wýwodn v Rosendalu 27 srpna. Vornčský Wýwoda gíz zase slawného wítěštwj nad Francouzy dosáhl, kterěz proto tím paměti hodněgšj gest, poněwadž wšeccka místa opanowal, gestto mu na překážku byla.

Dne 24 učinil autoč na francouzské ležení v Rosendálu, kdež francouzové velmi silně zassancováni byli, a kdežto y ten veliký prospěch měli, že proti Wywodowi vždy čerstvý a čerstvý lid z Dynkyrchu a z Berženu postawiti mohli. Protož Angličané měli se co brániti, poněwadž na ně francouzové s velikou mocí a silou doráželi. Teprw při třetím autoč Angličané magice naražené pačnety, na francouze přitekli, přemohli, z ležení zapudili, y přinutili je, že do Dynkyrchu a Berženu utěcy musyli. Kato Wywoda obau těchto pevností k vzdání se požádal, z kterýchž prwnj požádala 24 hodin na rozmyšlenan, a druhá odpověděla, že se brániti bude. Při tomto přiběhu Angličané mnoho výborného lidu, a mezy njmi y císařského Generála d'Altona ztratili.

Z Brysku 26 srpna. Vorycký Wywoda tedy oblehne Dynkyrch. Gakž slyšime, Angličané zmocnili se Alontkastu, a francouzská gizada přitom velikou ztrátu wzala. Pevnosti Besnoa a Landresy co neydrjw svého nestřeti zakuseli, též y Mobež, kterážto pevnost takměř celá obklíčena gest. General Alvincy s velikým zástupem táhne k Yperu. — Předce mnozí francouzové, genž w Walencyi zagati, a pak podle přísahy, že za rok proti sgegnocným dworům bogowati nechť, na swobodu propustěni byli, swau přísahu zrušili, a zase proti našim bogowali. Někteří z nich při potýkání byli od našich chyceni y poznáni, a mezy njmi obzvláštěně gest Obrstelaytnant od paralionu Goldkuste, kterémuž naši na francouzské we Walencyi kulku do hlavy

dali. Gakž z Paříže piš, w Walencyi zagati k tomu vrčení gsau, aby proti královským w Wandestém krági bogowali.

Z hlawního bytu sgegnocné armády w Vermenu 23 srpna. Když armáda Voryckého Wywody dne 21 toho strz fynes táhla, polnj Maršalek Fraytag wyrazil na zassancované ležení v Ostkapelle a Respodu, wybogowal 11 francouzských kusů a ležení, zagal 200 mužů, a daleko wětšj počet gich pobil. Rozplášenj francouzové na rychlost do pevnosti Berženu prchli. Dywizy Baraiských a Landonstrij dobrowolnjcy při tom přiběhu neylépe se chowali, a francouzům 4 kusy wzali.

Dne 23 ráno we 4 hodiny nepřátele asy s 6ti neb 700 pěchoty a 50ti gizdnými z pevnosti Besnoa wyrazili na naše stráže, kteréž w těch místech Wilroa, Pety-Fresnoa a Bellemesonu stoj. Na wssch stranách bylo potýkání, wšak francouzové odevšad zahnaní byli, a do pevnosti zpátkem causnauti musyli. Zabito gich gest 18, a mnoho poraněných hned napřed do pevnosti odvezli. Na naší straně zahynuli toliko 4 muži, a 21 gest poraněno. Francouzského granatýra zagali.

Z Manhemmu 25 srpna. Podle wssch zpráv Wurmserowa armáda pořád se wjce do Elsas tlačj. Veliký díl wogsta, kteréž stálo před Reynem, přestli na deňbat stranu, a též se gíž k armádě přivazyli. Při posledním potýkání také francouzský General byl zabít, a giný k císařským prchl, y měl (přj) w bezpečiti, že General Boharnoa při prwnj příležitosti za njm přigde.